

VII. De waardemet in de concurrentie. ~~De kapitalistische~~
~~en~~ De krisissen. ~~Overgang van~~
~~De~~. Splitsing der kapitalistfunctie; De naamloze vennootschap.
Overgang en verproletarisering van 't kleinbedrijf. De intellectuels
de verovering, Ontbinding van het huisgezin. ~~Overgang van~~
~~De~~ Overwerping van het platteland.
De ~~de~~ ~~gegevens~~ des statistieks
de kunst, De wereldmarkt, en de koloniale politiek
~~De~~

VIII. Arbeidersbeweging in Engeland; het utopisme
De revolutie van '48; het kommunistisch manifest; ~~De~~
~~De~~. De moderne sociaaldemocratie en ~~haar~~ ~~begin~~
haar programma.
wet nieuw-liberalisme,
De kleinburgerlijke reactie; het imperialisme. ~~De~~
~~Overzicht over~~
~~het~~ verleden en toekomst.

Voor geschiedenis der menscheit

Aptammis oorspr. menschen van aapachtige werens - functienvorm
Aapmensch - oudste sporen in aardlagen; hier blyft veel lagen staant
ru, geringe schedelinhoud.
Wat waren beslissende oorzaken voor het begin van mensch zyn?
Gebruik van ^{Doelbeurnd handelen, taal} ~~werktuigen~~. Dier zwoet levensonderhoud, verricht geen
arbeid. Mensch past werktuigen toe, verricht arbeid.
Menschen leefden reeds in kudden, stammen. Hoofvoedsel kruiden en
vruchten, bereid, ^{door} ~~aan~~ ^{vrooren en wortelen} ~~aan~~ ~~voedsel~~; steenen werktuigen.
Daarna in stadium van wildheit worden boog en pijl uitgevonden,
waardoor opbrengst der jaert grooter. In deren tijd zick men reeds
duursamer nekersalir, dorpen, houden huisraad, bewerke ^{vroeg} steenen
bylen, messen, ens; met byl ook boot uit 't boomtam. Dit is alles
bij Meeste Indianenstammen, met Australische negers het geval.
By de nu volgende tydperk, dat barbaarschheid genoemd
wordt, groote stap vooruit; daarin pottebakkerij, akkerbouw,
veeteelt, ^{smelten en} ~~bewerken~~ der metalen aangeleerd. Dit eindigt met
het ontstaan van letterschrift, ~~het~~ begin der beschaving. Daarom
uit voorgaande geen overlevering; begin der literatuur (heldendicht
en fabellet) geeft donkbeelde en inrichting uit laatste tyd Barb.
Letten we eerst groote kwestie: levens onderhoud. By wilden
kwoegt onseuer: Larry soms hongeren - afskeerl aan macht der
natuur onderworpen; menschen eten.
Dit werd anders in barbaarschheid. ~~Heeft~~ Wilde dieren

gekend en tot hudden vee gemaakt; hier door fokken onbegrensd
aantal wygen, waar maar weide was; daarom uit de boorchen
naar de laaglanden; voeds met melk meukte gedel vruchtlyk.
oorspr henders volken: kiers en familien
Op andere plaatsen landbouw; in Amerika zelfstand; maisbouw
op kunstmat; besproeide velden: ~~ghehele~~ erediend der Peruanen
hiermee verbonden (zon). oorspr. als bijzaak naast jacht; langzamer.
hand (by vele Indianen) hoofdzak, en jacht byzaak. In beide ^{land veld} _{ontstaut slavernij}
In Europa landbouw later; door uitbreid bevolg, in boschsheden
ingedrongen, gerooid, en met veerwater beaat; later ~~er~~ graan zelf
voedsel. Menscheneten is nu verdwenen.

Door dese vooruitgaa, eerst moztlyk door verbeter, der werktuige,
van koper en brons. Dit den tijd bronzen voorwerpen, kunst, vernieu.
Het laatste het yzer: daarmee yzeren byl, en ijzeren ploegschaar,
waardoor landbouw grondiger en meer opleverent.

Met dese aanwinsten va levensonderkoudt bezin der beschaaf

Inrichting der maatschappij wat betreft eigendom en familie

Bij wilden, waar jacht, vischvangst en vruchten zoeken bronnen van
bestaan zijn, is er geen sprake van dat grond privaateigendom
kon zijn. Ze lag woest, voor ieder open; door elke stam beschouwde
gebied als haar gebied, stechten met luken es om. Kleinigheid van
privaat gebruik en constructie eigendom. Zoodra jachten eeny zins
ontwikkel, is samenwerk van allen noodig. Oplegnt verdeeld.

De meeste betekent voor # voedsel winnen is # meeste waard, # x
krygpleid en jagers. Vrouwen slavinnen. Alleen daar waar ~~aanbouw~~
werk v vrouw

meer betekenis krygt, wordt ze meer geerd, zelfs baas. (Indië)

Landbouw dyperde volke. Vruchten zoeken en bereiden werk v vrouwen.

Zy zijn ook de eersten om akkers te versorgen. By dese volken komt de
vrouw in hoog aanzien. ^(waar slavenwerk behoort by aamien) Maatschappij op dit stadium heeft overal
gemeen het kommunisme. Land behoort aan een stam of onderdel
daarvan, aan alle gemeenschappelyk; gemeenschappelyk bewerkt.
Genie aparte Type: Indianen. Stam is gesplitst in bloedverwantschaps
groepen, gentes; elk bewont groot las samenhangend huis. Dochters
blyven bij moeders; zoon's moze alleen buiten gens huwen. Man is dus
iemand, die er by in komt wonen, en onderdaig in huis moet zijn. Alleen
de afstammig va moederszijde geldt; kinderen blyven in gens van
de moeder, niet in die van vader. Naaste Manlyje bloedverwant
is oom va moederszijde; vader geldt niet, hoewel hij ^{verwontlyk} (betkent is, als familie.
Krygsman vermaakt zyn wapens ere aan zyn zusterszoon.

(Aanduid; hiervan in oud-Germaansche liederen, in Gyeeksche sagen etc.)

Vruchten, in alle wereld deelen gevonden } ^{zie over Kelten} _{pg 133-34 Enkel} }

Stamverband ~~is~~; ieder slechts deel va gens, va stam. Waardigheid
en trots der Indianen, en soortgelyke volke, bewustzijn va deel van
grote gemeenschap uit te maken van broeders - demonstratieve
inrichting.

Dese vorm heeft, zoover te zien is; overal eertyds bestaan
By de overgang in de beschaaf is ze te gronde gegaan door
de andere regelingen van productie en daarmee va eigendom

Geen armen, geen ~~solider~~ staand leger, geen ingewikkelde
bureaucratie — geen armen en behoeftigen, ieder leed plicht
van gans tegenover lichamelijke zwakken; nog geen slaven.
Onderworpenen werden opgenomen als gelijken.
Daarwa hun moed, zelfopoffering, trouw, karakter.

Toch aan onderya, gewijd. Broederschap beperkt, alles er
buiten vijand, wreede wuylgroes. Mensen onderworpen aan
natuur met alle kracht.

Te gronde gegaan door middelen, die ons belijven a slecht belijven
Londenval der menscheit.

Vorm der familie wordt dus bepaald door eigendomsvorm en de
 door produktie wijze; in barbaarsheid, by primitieve akkerbouw
 kommunaal bezit, hooge plaats van vrouw; in teinde daarvan en begin
 beschaving: presteelt, welzwa intensievere akkerbouw, handel etc.,
 privaateigendom, lage plaats der vrouw. Zoo tot nu toe.

Overgang in beschaving. Hier allereerst Griekenland en Rome
 op wier beschaving wij steunen. Daaraan sluit da aan met
 ondergang van Romeanen rijk, waarvan de oorzaken aan te wijzen ^{zullen}
 zijn, ~~aan~~ door het ontstaan der Europeesche middeleeuwsche
 maatschappij, waaruit de onze is voortgekomen.

In oud-Griekenland, volgens de heldendicht van Homerus en andere
 geschriften, volk in kleine stammen. Bestuur was raad der oudsten,
 hier en daar reeds aristocratie; oppert gearg volksvergaderen - voor
 oorlog oppertvoofd, koning, gekozen. (ook in Rome) dus soort militaire
 democratie. Doch gold hier vaderrecht, vaderlyke afstamm. Bezit
 is alkers en veer. Vaders erfenis aan kinderen: verschil in bezit.
 Puffisten bezagen meeste invloed in raad: koningschap werd erfelyk in
 aansienlyke familie.

Men ziet hier reeds een begin van ontbinding opsteden. Dit werd sterker
 door de verdelg van arbeid, waardoor de produkten meer en meer
 tot waren werden; handel en scheepvaart, meestal buit-en-roof.
 Vaart, verkeer met andere volken bracht geld, ~~de~~.

Alkers nu niet meer periodiek verdeeld, maar bleven privaat
 eigendom, en uit de gens genooten kwam groep handwerkers.

en landbouwers. De volgende ontwikkelings is het beste bekend
in Athene. ^{gens aankomende door elken, vreemden en hunne} Privaatbesit, geld, handel, woeker, ^{daarvoor} ^{slaven,}
in gens inrichting; geen organen: nieuwe macht noodig om nu de
maatschappij te beheerschen en te regelen: de staat

Privaatbesit brengt onmiddellijk mee, verschil in besit; gelukkige
doovers, listige of slouchevige handelaars verwierven geld; leenden
dit aan armere boeren; hypotheek op grond, pandruiten;
soms verkwent, soms teruggepaent voor 5% opbrengst. Voor schulden
moesten vaders hun kinderen verkoopen; zelf werden ze als
slaven verwocht. Dit was het morgenrood der beschaving.

De rijken waren reeds lang de uitverwezenen voor bestuurs ambten;
monopoliseerde gezag in hun hand, en gebruikten het om de
armen te onderdrukken.

Leede en wet der gens stond radeloos tegenover dese verschynsel-
Geen uitweg, geen organen, geen regels handte ze er tegen; de
nieuwe macht van 't geld was als onweer. Ellende der Athische
boeren vreeselyk. Oude krijgskrijgen onnosselyk, slechts te
bezingen als gouden eeuw -

Toen trad Solon op, de wijze. Politieke revolutie, laatste beelzige
eigendom aan om eigendom te redden, liet pandruiten omwerpen,
schulden doorkalen, ^{locht burgers uit slavenryk ten} maatschappelijke wetten tegen concentratie v. landbesit;
maar daartoe nieuwe organen noodig - waren reeds door
voorgangers voorbereid - een staatsbestuur. En daarin is te zien
hoe de gens ondermijnd was, en nu formeel tenrijde werd geworpen

7236
Een raad van 400 leide werd door de 4 stammen gekoren. Burgers in 4 klassen,
naar vermogen; ^{n.l. landbesit} ambten in 3 hoopen, maar volus vergadering; hoogste
macht, waar 4^{de} klasse meerderheid had. Tevoren slaven byzonder soort
soldaten. ~~Door~~ Politie ingeset, alleen uit slaven te vormen.

In volgende jaren van scherpe klasseshyd tuncen volk en adel werd
by nieuwe grondwets herziening land in districten, gemeentes verdeeld:
hormee gensverband voor goed verboden. Niet gensverwanten,
maar plaatsgenooten behoortte voortaan bij een. Gentes werden
godsdienstige vereenigingen.

Verdere geschiedenis slechts kort aanschoppen. Onder dit regime door
handel en oorlogen groote rykdomme, handwerk in fabriek geconcentreert
waar slaven werkten; Tijde bourgeoisie stond op en ~~om~~ groeide
oude landadel boven 't hoofd. Het volk kon geen loonend handwerk
vinden tegen slavenconcurrentie, werke werd als slavenwerk onpaent
voor vrije burger. Waarva leven? Ze hadden hun politieke macht, waren
deelhebers van de Tijde roofoad Athene, die als bloedzuiger rent van
Griekenland uitsoog: ze eischen deel aan verbruismiddelen, de welde
en waren voor elke politieke eenruetize veil. Hun helzucht mishandelde
andere volke, tot algemeen opstand, onder Sparta's leiding, de 2 g.
Peloponnesische oorlog, de macht omwierp, en het gedaan was.

Vergelyk, door liberale beunhaze gemaakt met hedend auzpeke eenke
der demotografie. Onjuist: daar verlan in luikeint deel aan consumptie,
hier deel aan productie middelen om te kunnen arbeide.